

HUNDEHVALPENS SUNDHED

– KORT FORTALT

Hundehvalpens sundhed - kort fortalt

af fagdyrlæge Finn Boserup

Udgivet af:

DYREFONDET

Ericaparken 23, 2820 Gentofte,
tlf. 39 56 30 00, www.dyrefondet.dk

Tak til fotograferne:

Dreamstime

Layout og tryk:

KLS Grafisk Hus A/S

Denne tryksag er produceret CO₂-neutralt.

**KLIMA-NEUTRAL
TRYKSAG**

DET ER BÅDE DEJLIGT OG SPÆNDENDE, NÅR MAN FÅR EN HUNDEHVALP I HJEMMET

Men der følger også mange forpligtelser og et stort ansvar med. Det er således vigtigt at give hvalpen en god opvækst og sikre, at den får det rigtige foder, bliver tilstrækkeligt vaccineret og får de nødvendige ormekure.

Herudover er det naturligvis vigtigt, at den får motion og bliver mentalt stimuleret.

Denne pjece giver en række råd og vejledning om, hvordan hvalpen bliver en sund og rask hund.

VACCINATIONER

På samme måde som menneskebørn bliver vaccineret mod en række ubehagelige sygdomme, lader de fleste også deres hvalpe vaccinere. Og hvad er det så egentlig, de skal vaccineres mod? Og hvor tit skal det ske? Disse spørgsmål bliver ofte stillet af hvalpeejere.

Hvad bør indgå i vaccinationen?

Den almindelige vaccine er en kombineret vaccine mod hundesyge, smitsom leverbetændelse og parvovirusdiarré.

Nogle anvender også vacciner,

der beskytter mod parainfluenza (kennelhoste) og Weils syge (leptospiroseinfektion i nyrer og lever). De 3 førstnævnte sygdomme bør i hvert fald indgå i den normale hvalpevaccination, da der er tale om meget alvorlige sygdomme, der i værste fald kan betyde hvalpens død eller give varige mén.

Men hvilke sygdomme, hvalpen yderligere skal vaccineres mod, afgøres ud fra en vurdering af, hvor og hvordan den pågældende hund kommer til at leve. Bor den fx i et område med mange eller med få muligheder for kontakt med andre hunde - skal den gå til træning -

eller skal den evt. på hundeudstilling.

Hvornår skal hvalpen vaccineres?

Hvalpevaccination foretages som regel første gang, når hvalpen er ca. 8 uger gammel, det vil sige, lige før hvalpen forlader opdrætteren, og skal gentages, når hvalpen er ca. 3 måneder. Denne tidlige vaccination betyder, at hvalpen ikke behøver at holde sig fra kontakt med andre hunde, men kan møde og "tale" med andre hunde fra starten, hvilket har stor betydning for hvalpens socialisering.

Om det er nødvendigt også at vaccinere i 4-måneders alderen, beror på en vurdering af, hvor og hvordan hvalpen bor og lever.

Hvornår skal der vaccineres igen?

Vaccinationen bør gentages hvert eller hvert andet år.

På dette punkt er der forskellige videnskabelige opfattelser. Om man bør vaccinere hvert år eller kun hvert andet år afhænger af, hvilken grad af beskyttelse der er nødvendig, og hvilke sygdomme det er nødvendigt at være beskyttet mod i netop de områder, hvor hunden færdes.

Hvis man en gang om året besøger sin dyrlæge og får foretaget et sundhedstjek af sin hund, får man her mulighed for at drøfte, om hunden bør vaccineres, og mod hvilke sygdomme den bør vaccineres.

Og ud fra devisen om, at det er bedre at forebygge end at helbrede, bør alle hunde have et årligt sundhedseftersyn hos dyrlægen.

Hvordan, når man rejser?

Det skal understreges, at hunde, der rejser med deres ejere til udlandet, yderligere skal vaccineres mod rabies (hundegalskab).

Som hovedregel skal dette gøres senest 3 uger før afrejse (gælder ikke til Sverige, Norge og

England), og hunden skal have sit eget pas, men disse regler bliver ændret en gang imellem, så det er meget klogt at undersøge hos dyrlægen eller hos Fødevesty-

relsen eller på Fødevestyrelsens hjemmeside www.fvst.dk, hvilke regler og krav der gælder i netop det land, man gerne vil besøge.

Til sidst er det vigtigt at vide, at hunde så godt som aldrig bliver syge af disse vaccinationer, så der er ingen fornuftig grund til ikke at lade sin hund vaccinere.

ORM

De fleste hvalpe er behandlet mod indvoldsorm af opdrætteren.

Men hvis hvalpen har mange indvoldsorm - specielt spoleorm - vil den somme tider kvittere nogle af disse orm ved at kaste dem op, eller man kan direkte se de voksne orm i afføringen. I mange tilfælde kan man dog ikke umiddelbart se, om hvalpen har orm. Er man i tvivl, er det klogt at få undersøgt en afføringsprøve hos dyrlægen, som derefter kan afgøre, om hvalpen skal behandles mod orm og med hvilket middel. Der findes mange forskellige, effektive ormemedier, og de er alle receptpligtige. Har man flere hunde i familien, skal alle hundene behandles samtidig for orm.

Mistanke om lungeorm eller hjerte-lungeorm?

I Danmark er der i det meste af landet også en risiko for, at hunde kan blive smittet med lungeorm eller hjerte-lungeorm. Denne smitte sker dog ikke til de helt små hvalpe, da de ikke smittes fra moderen eller fra andre hunde, men smittes ved at spise eller have anden kontakt med snegle.

Først når hundene er ca. 4 måneder, er der en risiko for, at de kan være smittede. Disse orm kan man ikke se med det blotte øje, så hvis man har mistanke (fx hvis hunden hoster/rømmer sig, som om der er noget i halsen), bør man kontakte sin dyrlæge og samtidig få undersøgt hundens afføring.

Hikker hvalpe, der har orm?

Det er en udbredt opfattelse, at hvalpe, der hikker, har orm. Dette er både rigtigt og forkert og beror nok mest på gammel overtro. For det første er det som sagt almindeligt, at hvalpe har orm.

For det andet er det faktisk også ret almindeligt, at hvalpe hikker! Og derfor har man sagt, at disse hikkende hvalpe har orm.

Forklaringen på hikken er imidlertid, at sammensætningen af mavesaften i løbet af hvalpens opvækst ændrer sig – og først i ca. 8-måneders alderen er helt som hos den voksne hund. Disse ændringer i mavesaften giver tit en smule irritation i slimhinden i mavesækken – og derfor hikker hvalpen – og normalt ikke, fordi den har orm.

FODRING

Et stærkt omdiskuteret emne er, hvad man skal give sin hvalp at spise. Svaret kan umiddelbart synes enkelt, for den skal have en alsidigt sammensat kost, som dækker dens behov for proteinstoffer, kalorier, vitaminer og mineraler.

Hvordan får hvalpen den bedste ernæring?

Den bedste og nemmeste måde er ved at anvende et færdigfoder af et anerkendt fabrikat. På den måde sikrer man, at hundehvalpen får alle de næringsstoffer og mineraler og vitaminer, som den har behov for, og samtidig at disse er sammensat i et korrekt forhold. Så derfor skal man ikke give tilskud af kalk og vitaminer.

Tidligere gav man det råd, at en hvalp skulle have rigeligt med

kalktilskud, men moderne forskning har vist, at hvis den får for meget kalk, er dette lige så skadeligt som for lidt.

Hvor lang tid, hvalpen skal have rent hvalpefoder, og hvornår der skal skiftes til voksenalderfoder eller til en blanding af hvalpe- og voksenalderfoder, er afhængigt af, hvilken type foder der anvendes.

Her er det klogt at rådføre sig med opdrætteren og dyrlægen, fordi det blandt andet også afhænger af, hvordan hvalpen udvikler sig.

Hvad med hjemmelavet mad?

Hjemmelavet mad, som vor mor lavede den, er faktisk en rigtig dårlig idé til en hvalp, fordi det næsten er umuligt at sikre en korrekt og velafbalanceret fodring.

Dette betyder ikke, at hvalpen ikke kan få lidt surmælksprodukt eller et lille stykke kød fra oksestegen, men det må ikke på nogen måde udgøre en væsentlig del af hvalpens kost.

Hvor mange måltider?

Så længe hvalpen er helt lille - det vil sige, fra den er 8 uger og til den er 5-6 måneder - skal der serveres mad for den mindst 3 gange om dagen. Fra hvalpen er 6 måneder og til den er omkring 1 år, vil det oftest være en god idé at give den mad 2 gange dagligt. Herefter kan man fodre hunden - enten stadig 2 gange om dagen, hvilket ud fra et ernæringsmæssigt synspunkt nok er det bedste - eller man kan give den et forholdsvis større måltid én gang om dagen.

Hvor meget mad?

Hvis man anvender et færdigfoder, vil en foderanvisning fremgå af pakningen, og den bør man følge nøje.

Man må også vurdere sin hvalps udseende og afpasse foder-mængden derefter.

Mængden er afhængig af flere ting, fx hvad foderet består af, hundens motionsniveau og dens stofskifte. Husk, at en hvalp hverken må være tyk eller mager.

I tvivl?

Moderne ernæringsforskning siger klart, at fodring af hvalpe gøres bedst med et (kommercielt) færdigfoder af ordentlig kvalitet, så selv om hjemmelavet mad måske synes lidt rarere og hyggeligere, er det ikke tilrådeligt.

En af årsagerne til, at vores hunde i dag lever 1-2 år længere end for 15 år siden er, at de nu får en bedre og mere korrekt ernæring allerede fra hvalpestadiet.

IKKE OVERDREVEN MOTION

Overdreven motion er ikke sundt for hvalpen, da det kan medføre skadelige påvirkninger af de unge led. Gå derfor ikke lange ture - men gerne flere korte i stedet.

Den sundeste form for motion får hvalpen faktisk, når den selv bestemmer farten, dvs.

når den er uden snor eller i en flexiline.

Det er derfor en god idé at "gå tur" i haven eller andre sikre steder, evt. i en hundeskov, så kan hvalpen løbe, gå og holde pauser i takt med sin naturlige formåen.

DYREFONDET

Ericaparken 23, 2820 Gentofte, tlf. 39 56 30 00, www.dyrefondet.dk